

DEBAT: AVANTATGES I DESAVANTATGES DE L'E-LEARNING I ELS EVA

GRUP 1

DOCENT: INICI DEL DEBAT

Hola,

Amb aquest missatge obrim la tasca 2. Es tracta d'un debat al voltant dels "Avantatges i desavantatges dels EVA i l'elearning".

PARTICIPANT 1: Avantatges i desavantatges

Algunes avantatges que trobo:

Flexibilitat en l'espai i l'horari: L'usuari pot accedir a la formació des de qualsevol lloc i a qualsevol horari. Les persones que per motius geogràfics, horaris... no poden accedir a cursos presencials ho poden fer a través de cursos no presencials.

El cost pels usuaris sol ser més econòmic (per exemple no t'has de desplaçar encara que per un altre banda també s'ha de pagar les factures de telèfon). També és un avantatge pel centre que realitza la formació perquè redueix el cost d'enviament de materials ja que es fa de manera ràpida a través d'Internet.

Fàcil relació entre els alumnes: si tens algun problema també et poden ajudar els altres companys mitjançant els forums, els correus...

Desavantatges:

L'Alumne pot sentir-se sol per falta de contacte amb d'altres persones.
Pots tenir problemes amb la connexió.

Factures de telèfon.

Es necessiten coneixements sobre les TIC'S.

PARTICIPANT 2: Avantatges i desavantatges de l'elearning i els EVA

Bon dia!, en la meua opinió:

Els avantatges:

- Permet la continuïtat de la formació personal, estiguis al lloc que estiguis (geogràficament) i sense la necessitat de desplaçar-se.
- Afavoreix a una reducció de costos referent al desplaçament
- Permet una bona organització personal per l'aprenentatge (sigui a l'hora que sigui)
- Permet conciliar la feina laboral amb la formació a distància.
- Permet la relació i l'ajuda virtual amb d'altres companys/es i inclús amb els formadors/es.
- Es pot posar en pràctica en qualsevol lloc on hi hagi un ordinador i connexió a Internet.

Els desavantatges:

- Alguns coneixements de les TIC's
- Pot representar un aïllament i/o distanciament personal.
- Pot ser negatiu per a possibles dificultats en certs moments de l'aprenentatge (ja que no és el mateix un contacte personal per a resoldre dubtes concrets)
- Requereix l'eina (pc), per anar bé una bona connexió a Internet, i per tant això representa el pagament de les factures corresponents.

DOCENT: ELEMENTS PER A LA REFLEXIÓ

Bé, ja comencem a tenir les primeres aportacions. Alguns de vosaltres ja teniu una sòlida experiència amb els EVA (com a usuaris i com a formadors), espero que feu aportacions contundents: segur que són d'utilitat per a tots.

Ara us presento alguns suggeriments perquè els penseu i, si us interessen, els pogueu incorporar a les vostres reflexions:

- ¿ Quins avantatges/desavantatges presenten els EVA no sols per als possibles alumnes, sinó per als formadors o difusors del coneixement?
- ¿ Els EVA es poden utilitzar més enllà de la formació? Poden ser útils en altres camps (per exemple, en l'àmbit econòmic, de la dinamització social, de les estructures organitzatives...)?
- ¿ Quina o quines són la/es condició/ons fonamental/s –des de la perspectiva dels formadors- que assegurin un positiu funcionament de les iniciatives de formació a través dels EVA?
- ¿ La necessitat d'un pc, d'una connexió ADSL, del pagament d'una factura telefònica ... són desavantatges o requeriments?
- ¿ És realment necessari un sòlid coneixement de les TIC per poder participar en un curs virtual?
- ¿ Els telecentres tenen una responsabilitat important en la difusió de les TIC i, per tant, tots vosaltres esteu molt preocupats pel tema de la fractura digital ... però aquesta fractura, és un tema econòmic o de formació i de carència de determinats hàbits de treball? Què resulta més costós econòmicament, comprar un pc amb ADSL i començar a practicar o un curs per aprendre a conduir, treure's el carnet i comprar una moto o un cotxe?
- ¿ A les escoles, qui s'ha de formar en TIC, els mestres –i el conjunt del sistema escolar- o els alumnes? I casa, els pares o els fills?
- ¿ Un EVA potencia la comunicació o no? Serveix per al treball cooperatiu?

DOCENT: UN ARTICLE ONLINE

Està relacionat amb el nostre debat. El podeu consultar a:

<http://www.educaweb.com/EducaNews/interface/asp/web/NoticiesMostrar.asp?NoticialID=1234&SeccioID=1670>

PARTICIPANT 3: Un altre article online

El Gurú de l'e-learning, David Wiley, pronostica la mort dels sistemes e-learning, com els coneixem actualment.

<http://cent.uji.es/octeto/node/1917>

PARTICIPANT 4: Avantatges i desavantatges

Bona tarda. En la meua opinió els EVAs aporten:

Avantatges:

- L'asincronia espai/temps que caracteritza aquests entorns virtuals elimina tot tipus de limitacions relatives a conciliar vida laboral i/o familiar amb la necessitat de continuar formant-se.
- Possibilita el treball en xarxa donat que no són necessaris desplaçaments per treballar en equip.
- Elimina despeses de desplaçament al centre de formació.
- Permet una tutorització més "a la carta", la formació presencial sempre es veu més limitada degut als horaris establerts i a l'"obligació" de complir amb un temari en unes hores clarament delimitades.

Inconvenients:

- Certa tendència a l'aïllament personal (depèn de cada persona, evidentment).
- Dependència de la connexió a la xarxa i de disposar del maquinari adequat.
- El material ha d'estar molt ben elaborat donat que l'alumne no rep explicacions del temari sinó aclariments concrets en funció d'uns dubtes o preguntes que pugui plantejar al tutor i/o al grup.

Això és tot en la meva opinió companys!

PARTICIPANT 5:

Com a tot a aquesta vida, l'EVA's i e-learning's tenen els seus avantatges i desavantatges, ja que de res trobem la fórmula perfecta.

Una de les gran avantatges és el no "assistir" a classe, per la qualcosa, les persones que com jo, tenim l'agenda molt ocupada ens permet fer un curs sense perd el temps en els "desplaçaments". Això, no obstant, significa un major esforç per part de l'alumnat per a no desmotivar-te i deixar el curs a mitja, és a dir, s'ha de ser més constant. I ja em dit un desavantatge.

Però clar, si tot es desenvolupa en un entorn multimèdia, això significa que l'alumne ha de dominar l'eina. Així que, si això no succeeix ja estem fent que aquest curs no estigui a l'abast de tothom. Un altre avantatge i desavantatge.

Aleshores, al no "assistir a classe", perds el contacte directe amb la gent, però si una persona és una mica tímida, possiblement, mitjançant internet li serà més fàcil començar les converses, encara que només sigui escrivint missatges.

Normalment, els cursos on-line són més barats, cosa que els alumnes agraïm, ja que amb el preu d'un curs presencial pots fer un on-line i una miqueta més d'un altre. Fem que la formació sigui més assequible.

Com a consultora d'un curs que dono fora de la meua feina, l'e-learning significa una dedicació important que possiblement amb un curs presencial es resoldria més ràpidament: tots als dubtes a l'hora del curs.

Bé, crec que ja he dit unes quantes, la llista podria continuar però crec que ja es veu la tendència del meu pensament i opinió envers l'EVA's i l'e-learning.

PARTICIPANT 6: Desavantatge? No, inconvenient...

Bé companys, jo voldria fer una aportació més que una repetició del que ja s'ha anat dient.

Estic en desacord amb aquells que diuen que és un desavantatge el fet que l'aprenentatge en entorns virtuals suposi un increment en la factura telefònica, que hi poden haver problemes en la línia de telèfon, que s'ha de tenir un domini de les TIC's etc..Tot això hauria de ser un requeriment.

D'una banda és important adonar-nos que estem en una fase de canvi, que hi ha una franja de persones que no han tingut formació digital i un cop la rebin es posaran al tren i començaran a utilitzar les tecnologies àmpliament: gestions telemàtiques, cursos on-line etc... però per això cal temps, jo auguro 10 anys més i tot rutllarà de forma molt diferent. No caldrà plantejar-nos que el desconeixement de les tic's és un desavantatge perquè tothom ho tindrà com una eina (com el saber llegir). Aquí també entra el paper del govern en dur a terme aquesta tasca d'alfabetització digital al igual que fa anys es va dur a terme l'alfabetització en el més pur sentit de la paraula.

D'altra banda, tot el relacionat amb la connexió telefònica o via cable etc.. no hauria de ser un problema. Aquestes dificultats que ara es veuen com desavantatges per alguns jo veig que són deures que no es fan. És a dir, s'ha de garantir que tothom, d'una forma u altra tingui accés a la xarxa (exemple pràctic:

quan els nens van al cole porten cartera, llibres, llapis, boli, goma.. això no és un desavantatge, sinó que és un requeriment ja que sinó no es pot escriure, fer els deures, seguir la classe..)

Per tant, hi han dos requeriments importants en les EVA's: coneixement de les TIC's i el de garantir un transport bidireccional de les dades

PARTICIPANT 7: Sentir-se sol

Hola companys,

He llegit que per a molts, un desavantatge de l'aprenentatge en línia és la "fredor" i la "deshumanització" que comporta la virtualitat enfront el tradicional aprenentatge presencial. Vaja, que un es troba sol.

Jo no hi estic d'acord. Crec que es tracta d'una qüestió d'hàbit i sobretot, d'una predisposició a voler comunicar-se positivament. Fins i tot crec que aquesta distància pot afavorir una certa espontaneïtat a l'hora de fer relacions personals. Com no ens veiem, hem d'emprar altres eines, especialment les lingüístiques, per fer-nos entendre i per fer-nos conèixer. Crec que jo, per posar un exemple, dono més petons i abraçades virtuals que reals.

Si et decideixes a fer un curs presencial especialitzat de curta durada a la capital, on et trobaràs altres interessats desconeguts, res no et garanteix que es creï un clima càlid favorable a l'aprenentatge. Dependrà de la disposició dels alumnes a comunicar-se, de les habilitats del professorat a l'hora de transmetre coneixements, de l'adequació dels continguts del curs, de la confortabilitat de l'aula... Són diversos els factors que entren en joc en el procés d'aprenentatge.

En el curs que ara fem s'ha creat un bon clima -vaja, això penso- perquè totes aquestes parts s'hi han avingut.

Ara bé, hem de tenir en compte que nosaltres els alumnes d'aquest curs, en principi, som gent habituada a les noves tecnologies. No ens fa por, o no gaire por, enfrontar-nos a una cosa nova, a un entorn desconegut, un programa, una terminologia estranya. De seguida entenem el nou llenguatge. Els nostres mestres, a més, tenen experiència -si més no ho sembla- en aquest tipus de formació en

línia i les seves peculiaritats (seguiment no presencial, exposició del contingut, temporització, etc.). Em costa encara imaginar la posada en marxa d'un curs virtual amb alumnes no habituats a les noves tecnologies. Més encara amb professors no experts. Bé, per això estem aquí.

Una última cosa: quan anem a classes presencials i coneixem alumnes i professors, és fàcil que acabem donant-nos els telèfons per si un dia ens hem de demanar alguna cosa... que ens trobem una mica abans de classe per fer un cafè... Amb l'aprenentatge en línia, en canvi, es dóna per suposat que no ens hem de veure ni sentir la veu mai dels mais, com si fent-ho trenquéssim les normes de la virtualitat. Per això potser hi ha qui se sent sol. Jo, si tinc algun problema amb el curs, agafo el telèfon i us truco perquè m'ajudeu -si podeu i voleu, és clar.

PARTICIPANT 8: avantatges i desavantatges

Els Avantatges:

Crec que és molt útil per tothom que estigui insertat al món laboral, ja que aquest et permet poc temps per dedicar-lo a cursos o adquisició de coneixements nous. Poc temps i poca flexibilitat d'horari pertant el que fa els EVA et deixa fer tot això conjuntament amb les necessitats que pot tindre cadascú en la seva vida, ja que pots fer-lo a qualsevol hora del dia i en qualsevol moment.

També és molt interessant (almenys en els que he realitzat) que no tenen una durada molt prolongada, i això fa que l'usuari no se li fagi carregos i no es cansi.

Els desavantatges:

La connexió, per exemple si tens problemes en que et carregui el curs, com el que em passa a mi en el telecentre que no hi ha manera que pugui fer res, es com si el servidor anès super carregat, en canvi si ho faig desde qualsevol altra connexió encara que sigui el mateix ordinador no tinc cap problema.

Però clar això provoca un estat de nervis que no passaria en una curs pressencial perquè allà o hi ets o no hi ets.

PARTICIPANT 7: Els problemes tècnics

Hola a tots i totes,

No sé si es tracta ben bé d'un desavantatge o d'un requeriment difícil, però jo és l'únic entrebanc important que trobo a l'aprenentatge en línia: la infraestructura tècnica. Vull dir la connexió intermitent, la velocitat inexistent, els problemes informàtics, que ara es penja, que els de Telefònica diuen que no és d'ells, que el servidor envia missatges enigmàtics... M'han sortit unes quantes canes per culpa d'un rúter dissimuladament defectuós.

Potser em falten coneixements tècnics -vaja, segur- però em dóna la sensació que hi ha desnivells entre el que es pot arribar a fer amb un ordinador i el que finalment ens deixen fer les màquines quan les tens davant esperant suposadament les teves ordres. Si tens contractades dues megues ja t'avisen que aniràs a una si tot va bé. I si vius en un poble on la llum se'n va sovint, apunta't a ioga per evitar l'aparició de tics.

Perdoneu l'exageració, però és que dilluns ha de venir-me un tècnic perquè sembla que tenim un virus, i si no matem el bitxo aviat, hauré de continuar fent el curs a casa.

PARTICIPANT 9: Avantatges i desavantatges...

Estic d'acord en tot el que s'ha anat dient en aquest forum sobre les avantatges i desavantatges dels EVA. No les tornaré a repetir ja que tothom les té bastant clares. El que faré serà matisar sobre diversos aspectes.

Per una banda, hem de tenir en compte que totes les avantatges que s'han citat no són sol per als alumnes, sinó que també són avantatges per als formadors. Aquests poden treballar des de qualsevol punt geogràfic i emprant el temps que tinguin disponible. Us sona de algo, el teletreball?

No crec que s'hagin de tenir uns amplis coneixements de les TIC per a portar a terme una formació a distància. El que està clar és que s'ha de tenir una base, i llavors tenir present que el primer contacte amb aquesta formació serà costosa (per uns més que per als altres) ja que t'has de familiaritzar amb l'entorn, però amb el temps t'acostumes... De fet, quasi bé sempre es realitzen les mateixes accions. Jo ho comparo amb aprendre un programa, al principi et costa trobar les coses però amb la pràctica cada dia ho tens més per la mà.

I per últim, voldria dir que la meva experiència és molt positiva, ja que gràcies a els EVA he pogut realitzar cursos i estudiar una carrera que si haguessin sigut presencials no hauria pogut fer. La veritat és que trobo que les avantatges pesen molt més que les desavantatges. Jo ho recomano a tothom...

PARTICIPANT 10: Elearning i EVA: oportunitat no idíl·lica

Hola a tothom,

Cal dir que l'elearning suposa un pas endavant en matèria de disposar de mitjans complementaris de capacitació i permet l'adaptació de la formació als requeriments d'una societat basada en la informació i el coneixement. És evident que el Moodle fomenta el treball col·laboratiu, trenca la jerarquia, suposa un model rizomàtic i pot facilitar l'aprendre a aprendre.

Tampoc hem d'oblidar que els EVA són molt útils també per formar de forma contínua ds docents, participant d'experiències de capacitació centrades en perspectives constructivistes d'arrels sociocultural, on es produeix interacció amb professionals amb les mateixes problemàtiques, la reflexió i la construcció de coneixement de forma col·laborativa.

Malgrat tot això també es podria afirmar que la major part de la formació en línia actual està dissenyada per usuaris força avançats tot i que no hauria de ser indispensable un sòlid coneixement de les TIC per poder participar en un curs virtual, que eines del tipus moodle poden caure sovint en una realització d'activitats força mecàniques i, des del punt de vista del que les dissenya i implanta, també pot ser lenta la creació d'activitats.

I a nivell més operatiu i concret dir-vos que la major part dels nostres usuaris de la xarxa de telecentres a Sant Feliu gairebé mai no consulten ni tan sols manuals o informació bàsica de suport en línia, curiosament una de les poques eines d'aprenentatge en línia que s'utilitzen en un entorn en línia és un curs de mecanografia online.

El tema d'haver de disposar en moltes ocasions d'un entorn LAMP (Linux, Apache, MySQL, Php) també pot presentar dificultats d'autonomia a un Telecentre.

Jo crec que la producció de continguts educacionals en EVA s'ha de fonamentar en equips multidisciplinars, identificar les necessitats concretes del col·lectiu de persones que aprendran a distància mitjançant el nostre EVA, comprendre la mediació tecnològica en entorns i processos d'ensenyament i aprenentatge, l'elaboració de materials ESPECÍFICS per entorns virtuals d'aprenentatge i gestionar amb molta cura les estratègies d'implementació en processos d'elearning.

Resposta al PARTICIPANT 10: Elearning i EVA: oportunitat no idíl·lica

Crec que l'has clavat.

L'E-learning i els EVA's són unes eines molt interessants, però crec que actualment ens són als dinamitzadors més útils com a alumnes que no pas com a "formadors". La tipologia de públic que atenem molts telecentres no està preparada per a interactuar en cursos d'ensenyament a distància, i busquen cursos presencials no només pels coneixements que s'hi adquireixen si no per conèixer altres persones i perquè la figura del dinamitzador-formador els dona confiança que se'n sortiran més fàcilment.

I pel que fa a les qüestions tècniques, si al meu cap li dic que hem de contractar una línia ADSL amb més capacitat necessita 5 o 6 tècnics fent-li esquemes per que li sembla que ho entén, si li parlo de Linux i apatxe igual em llença a la foguera...

Resposta del PARTICIPANT 10: Elearning i EVA: oportunitat no idíl·lica

Únicament si detectem aquests factors podrem millorar. No volem "carregar-nos" res però si detectar i expressar al col·lectiu les nostres problemàtiques. Una anàlisi crítica i de reflexió es bona, no? Així generarem idees i compartirem "patiments" sense caure en el corporativisme.

Si parlem de l'efectivitat dels entorns virtuals d'aprenentatge s'han abordat uns elements essencials per aconseguir efectivitat: nivell de l'alumne (alfabetització, alfabetització digital,...), complexitat de gestió de l'entorn virtual i rol de "mitjancer còmplice" del tutor, la comunicació i els recursos tecnològics.

El primer factor és doncs la cultura formativa de l'alumne/a entesa com, bàsicament, la predisposició i l'"obertura" a aprendre i el disposar de les eines personals i de comprensió per a fer-ho. Podrà rebre el que li volem ensenyar? També serà important, nosaltres ho sabem per pròpia experiència, dir que, a banda de la famosa "llibertat" d'horaris, també han d'existir el compromís i la regularitat.

Pel que fa al paper del tutor és molt important ja que és el mediador i estimua "acadèmicament" i afectivament. Aquest vincle és el que marcarà la diferència, mantenint o no "el fil conductor del procés. També fomentará la participació. Un alumne/a que no és connecta i manca de continuïtat en el lliurament de treballs té molts números per "desertar".

La comunicació en un EVA essencialment és la escrita. Parlem d'uns redactats adaptats al nivell dels alumnes però també de fluïdesa i vivacitat en els mails, xats, fòrums... Els curs EVA han de potenciar la necessitat de contacte amb el tutor, no és cap contradicció.

Pe que fa als mitjans tecnològics hem de parlar d'usabilitat, entorns amigables... fer la vida fàcil en definitiva. La tecnologia és ~~el~~ mitjà no la finalitat. En tot cas l'aprenentatge envers i amb aquests mitjans serà important però mai l'obstacle.

Ja em direu les vostres experiències com alumnes i/o gestors. Desconec si es pot comentar algun cas personal d' EVA... jo he fet algun curs online dels de l'eCIFO...

Resposta al PARTICIPANT 10: Elearning i EVA: oportunitat no idíl lica

Penso una mica com tu, els EVA estan molt bé, són una magnífica eina, però si ja costa motivar l'alumne i estimular-lo presencialment, en aquest tipus d'aprenentatge encara més, a part cal tenir uns certs coneixements d'informàtica bàsica si tu vols, però cal tenir-los.

Jo personalment crec que tot aprenentatge a distancia de tipus EVA's o qualsevol altre, a de tenir una part presencial amb l'educador.

Els forums, els wikis, tot això esta molt bé, però moltes vegades s'utilitzen per dir coses que no fan falta i que fan que el lector perdi interes per l'aprenentatge. Res millor que una sessió presencial de tan en quant educador-alumne.

PARTICIPANT 11: avantatges i desavantatges

Jo crec, que hi ha més a avantatges que desventatges.

Els avantatges:

1. Ho pots seguir com vulguis, és a dir, que si treballes de matí ho pots fer tranquil·lament per la tarda, o viceversa, així com per la nit.
2. Una altra cosa que també s'ha de comentar, és que cada un va al seu ritme, i no ha de dependre dels companys si van més a poc a poc o van més depressa.
3. La comoditat de que no et cal moure del lloc d'on vius o treballes.
4. ...

Inconvenients:

1. No tens tracte amb la gent, que crec que és el més pesat de tot.
2. L'autoprogramació, és a dir, tenir unes hores programades que saps que ho tens que fer, això passa que a vegades, no tens temps per a fer-ho ja que et surten d'altres.
3. Tenir els equipaments necessaris, per a realitzar els cursos.
4. ...

Bé, jo crec que tant jo com els meus companys, hem explicat les mateixes coses.

PARTICIPANT 12: possibilitats i necessitats especials davant l'ús dels EVA

A aquestes alçades del mòdul, quan quasi estic ratllant el moment límit per a la participació en aquest fòrum, no confio en aportar gran cosa de nou, del que ja heu comentat.

AVANTANTGES:

Supressió de les barreres i distàncies geogràfiques, universalitzant l'accés a la formació. Per exemple pot ser una bona eina, per plantejar i oferir processos formatius en entorns rurals.

Adaptabilitat horària i conciliació amb ritme laboral i vital dels alumnes participants, possibilitant el seguiment i la realització de les activitats del curs, en els moments del dia, més òptims per cadascú.

Facilitar un suport perdurable als fruits de l'experiència i el coneixement col·laboratiu generat durant els processos formatius.

Reducció de les despeses que ha de suportar l'alumne, respecte a la formació presencial (matricules, documentació i materials, desplaçament)

Permet al formador realitzar un seguiment més "acurat" i individualitzat. Proporciona un temps de recció i resposta, davant les consultes i problemes que es plantegin durant la formació.

INCONVENIENTS

Es fan necessàries estratègies més complexes per dinamitzar i animar el treball en grup, en els espais de participació.

L'alumne es pot sentir sol i desemparat. Aquesta situació crec que es pot agreujar si la formació es realitza amb adults. Personalment aposto per crear alguns espais de trobada "real" entre els alumnes per crear vincles i sinergies de participació.

Es necessària una formació prèvia per moure's per l'EVA. Igualment també es requereix d'un temps previ de primer contacte i experimentació.

El formador, pot acabar cremant-se.(no se si això toca, ara)

DOCENT: una pregunta per al PARTICIPANT 12

Hola,

en el teu missatge dius: "el formador pot arribar a cremar-se" ... això m'ha tocat la fibra "sensible" i la idea d'una mena "crematori virtual" m'ha fet una mica d'esgarripança ... bromes a part, la meua pregunta és: per què *el formador pot arribar a cremar-se?*

Resposta del PARTICIPANT 12 al DOCENT

Com comentava en el moment de presentar-me, en aquests dies estic fent les tasques de formador d'un curs mitjançant un EVA.

La frase "El formador, pot acabar cremant-se" volia intentar reflectir una de les sensacions (de les poques negatives) que tinc en aquests moments en que estic valorant la meua experiència personal com a formador i desenvolupador dels materials formatius, mitjançant una plataforma d'e-formació.

He d'asseure'm amb mi mateix (quelcom bastant difícil) i desenvolupar aquest pensament i buscar-ne les causes.

Us mantindré informats :P

Finalment, dir-vos que amb el meu comentari no volia crear la imatge "de crematori virtual de formadors". Només que considero que al formador li suposa un esforç i un desgast molt més gran, que en la formació real.

Se que no aclareixo gran cosa,.... Abans m'he d'aclarir jo
Confio que el aquest curs m'hi ajudi

PARTICIPANT 10: Avantatges i desavantatges de l'elearning i els EVA

En alguna experiència passada d'elearning vaig tenir diverses sensacions, compartides amb un nombre important de companys/es. Es tractava de cursos equivalents a unes 175 hores.

Una molt important va ser la "soledat"... el tutor general era gairebé intangible més que online. Les seves aportacions individuals de vegades eren com fetes excessivament en genèric.

Abandonaments massius dels companys va ser un altre. Gent que es quedava "penjada" no per manca de ganes ni de voluntat... per dubtes sense resposta. Allò semblava "darwinisme fet EVA". La tutorització es podria qualificar, en alguns casos, de "funcionarial" i gens "en xarxa".

Tampoc s'han de carregar les tintes amb el tema virtual doncs aquest tutor seria poc adequat també en un entorn presencial però el que vull apuntar es que la sensació d'aïllament i "desamparo" es potencia amb un EVA mal dissenyat i/o executat.

No es per criticar però va ser una experiència "traumàtica". Vaig estar més d'un any sense fer cap formació online.

Sense voler ser reiteratiu, comentar que quan ens toqui ser tutors hauríem d'estar capacitats tecnològicament (eines: moodle...) però també hem de ser responsables, constants, dedicats, afavoridors del diàleg i inquiets per cobrir les expectatives dels alumnes. Acompanyants actius, predisposats, involucrats.

Les possibilitats són enormes, els EVA poden crear ambients d'aprenentatge més oberts i dinàmics, on la informació tendeix a ser activa. Aquesta nova concepció requereix també repensar la figura del formador, com fomentar el seu rol? com aconseguir visualitzar la tasca conjunta de docent/tutor i alumne/a?

També hem de tenir en compte que la major dels nostres usuaris, gent gran i de mitjana edat, tenen molt internalitzada la formació presencial, això pot provocar por i resistència. Aquí l'aprenentatge suposadament autònom, ho serà menys, com a mínim al principi, no? També estaran acostumats a un model jeràrquic i se'ls ha

d'anar introduint en un ambient més cooperatiu. Això no vol dir que consideri l'aplicació de les TIC un esnobisme, és sens dubte una necessitat educativa.

Els fòrums són un factor essencial EVA i els tutors juguen un rol clau, susceptible d'una moderació activa: motivació i suport, socialització, compartició d'informació, construcció de coneixements, desenvolupament.

Resposta del DOCENT al PARTICIPANT 10: Avantatges i desavantatges de l'elearning i els EVA

Bon dia a tothom,

Tot i que el debat ha quedat "formalment" tancat, ahir en ... va escriure un "contesta": com haureu pogut comprobar l'he "pujat" a primera línia del fòrum perquè em sembla que planteja unes reflexions molt interessants. En qualsevol cas, el seu missatge -referit a una experiència personal amb elearning- em sembla pertinent perquè apunta, entre altres, a una qüestió sobre la qual jo he insistit:

- Un curs on line és , ens abans que res, una experiència educacional. Per tant tot el treball previ de disseny i configuració educativa i didàctica esdevé fonamental per a l'èxit del projecte.

- El paper i les accions del formador durant el procés també ho són. Teniu raó: si un curs és intensiu per als "alumnes", també ho és per al formador. No obstant, considereu que en els cursos més llargs (de 3 o 6 mesos), la dinàmica és molt diferent (els períodes de forta activitat es poden convinar amb moments més relaxats i, a més, els participants tenen un període més llarg per conèixer i acostumar-se a l'entorn virtual, amb la qual cosa les situacions de desconcert o angonya solen anar a la baixa ràpidament).

- Evidenment, la tecnologia és determinant per al bon funcionament del curs. No obstant, un bon plantejament educatiu pot arribar a compensar els possibles defectes o mancances tecnològiques, en canvi això no passa a l'inrevés.

PARTICIPANT 3: Avantatges i desavantatges de l'elearning

Trobo que un dels principals handicaps que ens trobem amb l'us d'e-learning en els nostres telecentres sol ser la dificultat que es troben els usuaris novells per utilitzar-los.

La majoria d'entorns no estan pensats per ser utilitzats per persones que no tenen coneixements d'informàtica. Les interfícies no son gens intuïtives, contenen massa informació (cosa que dificulta centrar l'atenció de l'alumne en els continguts), permeten "escapar" de la part dels materials amb massa facilitat (hi ha links per anar a temes de configuració, home page de la plataforma, etc) i només entrar-hi amb el mètode típic d'usuari i contrasenya, ja representa un problema per mols dels nostres usuaris.

La meva experiència hem demostra que hem d'aconseguir les mateixes funcionalitats, però presentat els continguts en una interfície més senzilla i intuïtiva. Després d'una dilatada experiència usant Moodle al meu telecentre, he optat per crear un sistema més senzill i aprop de la realitat dels usuaris que tenim.

<http://www.xarxa-omnia.org/riudoms/man/>

Que permet de mostrar els materials d'una forma més adequada (molts encara es suporten en el paper per realitzar les seves activitats, infravalorant les capacitats multimèdia de les maquines que tenen al telecentre) i respectant els estàndards Web (cosa que Moodle no fa)

PARTICIPANT 13: Avantatges i desavantatges dels EVA

En primer lloc, excusar-me per incorporar-me tan tard.

En segon lloc, dir que un cop llegides les intervencions dels companys i companyes, queda poca cosa a dir. En fin, intentaré aportar el meu punt de vista i també ser breu.

Actualment crec que tot l'entorn de l'ensenyament està en qüestionament. Les pautes de transmissió i adquisició dels coneixements està en un intens procés de canvi i evolució. Les exigències de formació contínua que reclama el món actual i la creixent incorporació de les TIC obren unes possibilitats sense dubte importantíssimes des del meu punt de vista. En aquest sentit els EVA ofereixen un espai important d'accés al coneixement, un espai de debat i de comunicació i donen l'oportunitat de compartir les experiències.

Crec que és una metodologia de treball que s'anirà perfeccionant i pot ser simplificat quant al seu entorn de treball però crec que ha vingut per quedar-se. Pot donar respostes a múltiples necessitats i a múltiples sectors de la població. En particular, es converteix en una esperança d'aprenentatge en zones més allunyades o en àrees del planeta on aprendre és encara un privilegi. Pot ser que de moment la tecnologia actual no doni respostes a totes les necessitats però segur, que en futur no massa allunyat la donarà.

També penso que aquest entorn dels EVA requereix un important grau de motivació i de compromís de l'alumne. Crec que aquesta motivació és més important que les dificultats i requeriments tècnics que els EVA puguin presentar. Ja per acabar crec que els EVA han de crear-se com una alternativa més d'aprenentatge i que la relació presencial és sempre enriquidora. Al meu entorn de treball no veig massa aplicable el tema dels EVA. Estic a un centre de formació amb col·lectius amb necessitats especials i de vegades més aviat difícils però rumiaré l'aplicabilitat dels EVA.

PARTICIPANT 14: 3/4 DE 15

Abans de res, intentar repartir-me la culpa amb la telefònica que m'ha deixat sense internet a casa tota la semana....

I amb els meus usuaris i alumnes, que segons quin dia, poden ser molt absorbents....

Bé, anem per feina.

El principal desavantatge de participar l'últim és que pot ser que hagi de pagar drets d'autor per emprar molts comentaris que ja ha fet algú altre... Intentaré aplicar el mètode Ana Rosa Quintana... la culpa és de l'ordinador...

Jo seré una mica advocat del diable, i aniré a la contra... Crec que els EVA's no responen encara a la finalitat de la xarxa de telecentres de Catalunya; la majoria dels meus usuaris (i suposo que de molta altre gent) no està preparada per a fer servir un EVA. De fet, molts no acaben d'assimilar gaire el concepte "en línia", o el de ritme personal...

Els meus usuaris necessiten alfabetització digital, ja que a ells els afecta la "fractura digital".

Ara que ja he fet uns quans amics, entraré al concepte "motivació" que en algunes intervencions ja ha sortit.

Tinc la sensació que quan parlem de motivació ens referim més a "que el dinamitzador faci el curs amè", o que els continguts no siguin "toston"... que no a la "necessitat" o "interès" de l'alumne per seguir un curs. M'explicaré: Jo faig força cursos d'iniciació a la informàtica i a l'ofimàtica, i sempre insisteixo molt als meus alumnes que l'ordinador és com el cotxe... si no l'agafes acabes perdent la pràctica... però en molts casos, després d'haver invertit unes hores en fer un curs, no troben hores per practicar o fer servir l'ordinador a casa (o a fora)... a no ser que "els calgui", sigui per feina, per motius d'oci, per raons familiars....

Si no tenen aquesta motivació, qualsevol cosa, important o no acaba passant davant...

A mi em passa...

Estic fent dos cursos, un d'ofimàtica i un d'iniciació a la informàtica i preparant els materials etc., i el que acaba quedant penjat és el curs d'EVA's. Per contra, si segueixes un curs presencial [ara faré uns quans amics més (especialment si has pagat)] et reserves l'estona d'assistir a classe, i si t'apreten l'estona de fer tasques del curs...

Aquest garbuix d'idees intenten expressar que

1. Els EVA, no contribueixen a disminuir la fractura digital.
2. Els EVA són per a persones amb VOLUNTAT...

Bé, ja m'he posat en l'apartat dels mantes amb feina...

Un altre inconvenient dels EVA's, és la manca de contacte personal; el curs passat es van fer 2 cursos de programari lliure semipresencials, amb una part "en viu" i una altre virtualment... i on les sessions presencials eren molt útils per fer una mica de teràpia i per intercanviar experiències, fer-la petar, Provar de lligar, etc. I en els cursos on faig de formador, veig que els alumnes s'ajuden uns als altres..., i tot i que això és possible també als cursos virtuals, *no e lo mimo...*

Però bé, jo estic fent un curs sobre EVA's i he de fer que no em facin fora... 😊

Els cursos virtuals permeten als telecentres diversificar el perfil dels usuaris; per que no podem fer un curs de ***** destinat a usuaris empresarials, o particulars però pagant (no em piqueu... encara).

Parlo d'entrar en el mercat de la formació contínua, de manera que les virolles que aportin els usuaris empresarials (els de pagament) permetin fer més i millors cursos d'alfabetització digital.

I si, els cursos a través d'un EVA permeten posar a la pràctica i a donar sentit a una sèrie de coneixements que moltes persones no emprarien un cop les han apreses si no fos per a seguir cursos virtuals.

I, tot i que aquestra és una raó més "pillada", contribueixen a l'equilibri territorial. Fa 2 anys em vaig interessar en un curs de PHP... però es veu que a igualada només ens interessa a un o dos, i per tant no el vaig poder fer, a no ser que anés a BCN.

PARTICIPANT 14:

Vull afegir una reflexió que la poso aquí, tot i que crec que pot haver-hi gent que no cregui que aquest sigui el lloc adequat.

No tinc clar quin és el futur de la informàtica entesa com a "ús d'una eina", i quin és el camí que seguirà aquesta "eina" en un futur proper.

Estem fent un curs sobre EVA's, però entorns que tenen els avantatges i limitacions pròpies del camp on estem jugant; una web basada en text i hipertext, imatges jpg, ordinadors, ...

Quan vaig fer 2n de BUP, allà pel 85, a uns certs llocs hi havia ordinadors "per treballar", que funcionaven amb CP/M, pantelles de fósfor verd o groc... (us sona) i va sortir una nova cosa que eren els ordinadors domèstics; el ZX Spectrum, el commodore 64, l'Amstrad 64 (el de cinta), l'Òric 32 (el que sortia a Vostè Jutja)...que no tenien disc dur, es connectaven a la tele, eren incompatibles entre ells....

Després (poc després) va aparèixer un primer intent d'estandart, l'MSX, que va competir amb un producte de la indústria "ej-pañola" com els "Dragon"... "Més després" van aparèixer els primers ordinadors amb sistemes d'emmagatzemament (en l'àmbit domèstic) com van ser els Amstrad 256 i 512... Paralelament van començar a aparèixer els ordinadors Apple i els Amiga, que van començar a introduir els conceptes de multimèdia i les pantalles en color, després els ordinadors IBM AT....

La idea és que els ordinadors domèstics i els "empresarials de petita empresa" eren força diferents: mentres a casa teniem el Win-3.1, les empreses encara anaven sobre DOS i després Win NT 3.1, però amb una concepció i uns requeriments de maquinari totalment diferents de la informàtica domèstica.

Morta pel camí "amiga", en posició testimonial Apple, els PC's tipus "wintel" (windows [o similars]- Intel [o AMD])han anat convergint "tecnicament" en les seves versions "llar" i "empresa", fins a crear les versions de Windows XP, i els ordindors que fins ara mateix podem trobar al mercat (fins fa 1/2 any).

Un cop els ordinadors de casa i el de la feina són virtualment el mateix, comença un procés invers de divergència entre els ordinadors "de treballar" i els de casa: Ordinadors de sobretaula tipus "terminal" o amb limitades o inexistentes característiques multimèdia, per tal que els empleats no es dediquin a veure programes de televisió a través d'internet, i ordinadors tipus "terminal server" (allò que volen vendre els de la telefònica... 😊).

Per contra, a casa, ordinadors cada vegada més "macos" per integrar-los amb els aparells del saló, teclats i ratolins sense cables i que en molts casos són prescindibles ja que podem controlar l'aparell amb un comandament a distància..., aparells amb targetes gràfiques sobredimensionades per jugar als jocs de darrera generació més "exigents" fins a arribar a aparells que semblen una consola..., Ordinadors portàtils multimèdia de 6, 7 i fins i tot 8 kg....

És a dir, sembla que la informàtica domèstica aviat farà un canvi important, amb ordinadors que no portaran pantalla ja que amb els televisors d'alta definició també podrem llegir documents...

Una capacitat d'emetre i rebre informació per part de les xarxes molt més altes... Crec, i em tiro a la piscina, que el futur de la informàtica domèstica s'assembla més a una televisió digital personal amb eines "acoblades", entre elles les d'E-learning, que a la eina informàtica que ara tenim.

I això en un termini de 6-10 anys.

Per tant, la teoria educativa seguirà sent vàlida, però la tècnica possiblement canviarà i molt...

Valoració fòrum específic avantatges/desavantatges dels EVA i l' elearning

AVANTATGES

- ❑ Costos més econòmics
- ❑ Asincronia: permet la conciliació de la formació amb la resta de responsabilitats de la persona (professionals, familiars)
- ❑ Una més acurada gestió individual del ritme i del procés d'aprenentatge
- ❑ Possibilitat d'aprenentatge permanent (*lifelong learning*: aprenentatge al llarg de la vida)
- ❑ Aprendre a comunicar i treballar a través de xarxes virtuals
- ❑ Permeten una programació més ajustada a les necessitats de les persones (pel que fa al temps, a allò que es vol aprendre, etc.).
- ❑ Al ser sistemes que afavoreixen la creació de nous coneixements, tot allò que es produeix al llarg del curs queda emmagatzemat i a disposició de tothom.

DESAVANTATGES

- ❑ Necessitat de conèixer l'entorn i de tenir una formació tecnològica prèvia.
- ❑ Moltes vegades les interfícies (plataformes EVA) són poc intuïtives i massa rígides.
- ❑ Són sistemes que poden afavorir o potenciar l'aïllament de les persones.
- ❑ Excessiva dependència del bon funcionament de les tecnologies.
- ❑ Cal un sobre esforç del formador i unes estratègies de seguiment i animació.

Comentaris

1. S'assenyala en alguna intervenció: cal diferenciar entre **desavantatge** (un factor clarament negatiu que cal superar o tractar de minimitzar el màxim possible), **requeriment** (una necessitat, una condició o un requisit) i **dependència** (un element la intervenció del qual resulta imprescindible per realitzar una determinada acció). Per exemple, una infraestructura de xarxes de comunicació (telefonía, proveïdor d'ADSL, etc.) és un factor de dependència. Un PC, una connexió ADSL o uns coneixements bàsics d'internet o de processadors de text són requeriments sense els quals no es pot gaudir d'un sistema de formació *on line*.

2. Heu dit, també, que una plataforma EVA **és un instrument**. Hi estic d'acord. Els elements clau pel que fa a la formació *on line* són: el model didàctic prèviament dissenyat, els continguts, les activitats, els recursos -que cal planificar per a tot el procés d'aprenentatge- i l'acció del/s formador/s

3. No existeix un patró únic. Cada projecte formatiu ha d'estar absolutament apamat en funció dels usuaris (alumnes) als quals ens volem dirigir. El curs que esteu fent vosaltres és intensiu i s'ha tingut en compte que la major part de vosaltres sou usuaris habituals de les TIC. Molts citeu la **manca d'experiència com un desavantatge important**. Un bona solució, quan es preveuen dificultats causades per la manca d'experiència dels futurs usuaris, és dedicar unes sessions -prèvies a l'inici formal del curs- a la presentació i experimentació de la plataforma EVA i de les seves utilitats i recursos.

4. Penseu, també, en les possibilitats que ofereix Moodle per utilitzar parcialment els seus recursos. Per exemple: un fòrum o un wiki com a instruments que afegixen valor a qualsevol altra activitat o projecte *presencial*.

5. Molts intervencions han fet esment del **factor comunicatiu i relacional** en un entorn EVA: per a algunes era un avantatge i, per a altres, un factor clarament deficitari. Des de la meua perspectiva, es tracta de dos entorns (el presencial i el virtual) absolutament diferents i de difícil comparació en el sentit de quin és millor o pitjor des del punt de vista comunicacional. Reflexioneu, no obstant, en les següents consideracions:

- Un entorn EVA, ens demana un esforç en les nostres habilitats per a la comunicació escrita, altrament no hi ha manera que ens entenguin.

- En un EVA tothom es pot expressar (de fet en té l'obligació: forma part de les regles del joc) i tothom pot llegir el que diem en igualtat de condicions tantes vegades com vulgui o necessiti (no hi ha torn de paraules, no hi ha un horari extern que limiti les intervencions, etc.).

- Després d'unes quantes intervencions, no solament es traspuen les nostres reflexions i opinions (el treball intel·lectual), sinó també els nostres sentiments, la nostra forma de treballar, la manera o l'actitud amb la qual fem front als aconteixements, ... És a dir, en els interaccions que es produeixen en un EVA hi sura quelcom més, a part de pensament, idees i coneixement: aquest *plus* és material comunicatiu de primera magnitud.

6. Algunes intervencions han fet esment del **rol del formador virtual** i de la càrrega de treball extra que comporta la relació virtual. En part teniu raó. Es tracta d'un treball diferent al d'una sessió presencial. En un curs presencial, el formador és *transmissor de continguts*; en un curs virtual, el formador és *transmissor d'actituds* i d'un determinat estil de treball: actua com a motor del procés d'aprenentatge i desencadenant de cadascuna de les seves etapes.

7. Heu insistit, també, en els continguts (mireu el material escrit del Mòdul V: està dedicat a aquest tema). És evident que juguen un paper fonamental, siguin purament textuals (com els d'aquest curs) o multimèdia. En parlarem més endavant (en el tercer bloc).

8. Finalment, a la gran majoria us preocupa el tema de les habilitats tecnològiques. Teniu raó, l'*alfabetització digital* és una necessitat de primer ordre. També estic d'acord amb algú que diu que estem en un procés de canvi accelerat i que la situació serà molt diferent d'aquí deu anys (personalment, penso que no caldrà esperar tant). No obstant, es cert que cada cop més se'ns demana una competència tecnològica més acurada. Aquesta és una de les grans diferències entre el programari comercial i el programari lliure. Per al primer, els usuaris som clients i el proveïdor procura servir-nos evitant qualsevol tipus de molèsties. En canvi, el programari lliure – que presenta un gran potencial de creixement- fa de l'usuari un propietari i, alhora, un protagonista, però això mateix exigeix uns coneixements tècnics específics i un constant reciclatge (habitualment a través de fòrums i blogs especialitzats).